XXVI. évfolyam. Veszprém, 1918. julius 14. 28. szám.

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanitóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendő

Hitvallásos tanitók ruházati beszerzési segélye. A hitfelekezeti és községi elemi népiskolai tanitók és ovónők ruházati beszerzési segélyének utalványozására a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki. Eszerint a kir. tanfelügyelő a ruházati beszerzési segély bejelentésére vonatkozólag az egyes tanintézetek között ürlapokat oszt szét. Az ürlapokat az érdekelt tanitó illetve ovónő tölti ki, a hadbavonult tanitó helyett pedig a hozzátartozója, aki polgári illetményeinek átvételére jogosult. Az ürlapokba beirt adatok helyességét az iskolaszék, illetőleg a felügyelőbizottság elnöke vagyoni felelősség mellett tartozik tanusitani és pecsétjével megerősiteni.

A bejelentési lapok szabálytalan kitöltése, vagy bármely valótlan adatnak beirása, avagy annak elhallgatása, hogy az igényjogosult hadbavonult, a bejelentő ellen a legszigorubb megtorlást fogja eredményezni. A rendelkezéstől eltérő, vagy hiányos bejelentéseket a kir. tanfelügyelő tartozik visszautasitani. A ruházati beszerzési segélyt csak az az alkalmazott kaphatja meg, aki 1918 junius 1. tényleges szolgálatban állott.

A hadbavonult tanitókat az egész évre szóló megbizás alapján helyettesitő tanitóknál ez ugy értelmezendő, hogy a jelen ruházati segélyre való igény szempontjából a f. évi julius 1. tényleges szolgálatban állóknak tekintendők a helyettesek akkor is, ha a tanévet junius 1. előtt rendes évzáró vizsgálattal befejezték. A helyettes tanitók, tanitónők és ovónők beszerzési segélye azonban csak akkor fizethető ki, ha az 1918/19. tanévre akár helyettes, akár rendes tanitói alkalmazást nyertek. Az iskolaszék elnöke ezt a körülményt tartozik kifejezetten igazolni.

A kellően kitöltött és az iskolaszék, illetőleg felügyelő-bizottsági elnökök igazolásával ellátott bejelentési lapok 3 nap alatt beküldendők a kir. tanfelügyelőhöz.

A megfelelően kiállitott jegyzékeket a bejelentési lapokkal együtt a kir. tanfelügyelő f. évi jul. 25-ig tartozik a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjeszteni. A rendelet jul. 12-én érkezett meg s azonnal szétosztották az iskolaszékek között.

Ne higyjük el!

(—ő.) A rágalom fekete hollói szétrepültek a monarchia mindkét országában.

Az ellenséges rágalmak a mi ifju királynénkat sem kimélték meg. Hazugságok keltek szárnyra, amelyek veszedelmes méregként akarták belopni a magyar nép szivébe azt a gondolatot, hogy az Olaszország elleni legutolsó offenzivánk azért nem sikerült, mert Zita királyné elárulta a támadás dátumát és részletes tervét. Ennél gyalázatosabb rágalom igazán nem születhetett meg a legőrültebb agyvelőben sem.

Királynénkról köztudomásu, hogy katonai és állami ügyekkel egyáltalán nem foglalkozik, azt ifju férje erős vállaira háritja s napjai a békéért való csöndes imádkozásban s négy gyönyürü gyermeke gondozásában telik el. Hallottunk a szemérmetlen hazugságról mi is, de fölháborodva napirendre tértünk fölötte. Azonban a konkolyhintők munkája rendszeressé vált s most már igenis kötelességük a hatóságoknak, lapoknak s a józanul gondolkodó polgároknak annak meggátlása, hogy a lelketlen hazugság a müveletlenebb tömegek körében legendássá nőjje ki magát.

Kötelességünk mindenkinek megmagyarázni, hogy offenzivánkat nem árulás, hanem az elemek váratlan támadása, a Piave áradása akasztotta meg egyelőre. A készülődő támadásról az olasz is tudott, mert a mai földeritő szolgálat mellett ilyen nagyarányu akciót teljesen elleplezni nem lehet. Tehát azt elárulni szükségtelen volt. A támadás részletterveibe pedig a királyné sem volt beavatva, de nem is lehetett, mivel az offenzíváról a vezérkar több tervet dolgozott ki s csak az utolsó pillanatban dült el, hogy melyik kerül kivitelre. Árulások vannak nálunk is, éppugy, mint az ellenségnél, de ezeket az apróbb árulásokat azok követik el, akik már négy éve árulják el a hazát, a központi hatalmak közös ügyét.

A magyar királynénak és gyermekeinek sorsa szorosan össze van forrva Magyarország és Ausztria sorsával. A magyar anyákhoz apellálunk azzal a kéréssel, el tudnak-e képzelni olyan anyát, aki

Az öcsémről, aki elment.

Ugy szeretett egyedül lenni
a könyvei közt egymagába.
A sok ember között, helyét ő
nem kereste s nem is találta.

Gyönyörüsége volt néki
egyedül olvasgatni, irni.
Egyedül szeretett nevetni,
és egyedül tudott csak sirni.

Oly boldog volt a magányában.
Külön életet élt a lelke.
Lelke, mely a nemessel, jóval
szinültig, csordultig volt telve.

Nem kifelé, de befélé élt.
Hozzánk is csak ki-kiszállt néha,
A mi köznapi életünk, az
neki üres volt, semmis, léha.

S hogy elment nem fájhatott néki.
Itt is ugy volt mindég, magába.
S oly csöndes, nyugalmas a sirja,
mint idefönnt volt a szobája.

De valami fájhat lent néki,
hogy nem dolgozhat soha többé.
Szeme nem olvas, keze nem ir
és sötétbe van mindörökké.

Iróasztala itt áll árván.
Könyvek a polcon, elhagyottan.
Mégis rossz lehet ezek nélkül
édes öcsém, teneked ottan . . .

A „Szalon"-ból. *VÉRTESY GYULA.*

Skrimpicia őnagysága.

Irta: Früchtl Mária.

A Friki ez a szelid mosolygásu nő, aki a gyermekek szőke haját cirógatja és rak a tányérjukba mindenféle jókat. Miért nem tud a Friki mindig ilyen lenni? Milyen kellemes ez a szoba most, ez a rózsás világitás, ez a csengő gyermekkacaj, ez a csöndes beszélgetés a jó borocska mellet. Nem csoda, ha Sándor kolléga jól erős érzéssel felkiáltott:

— Istenem! De régen éreztem magam ilyen jól, mint most ebben a családias körben.

Friki elpirult, látta Kovács bátyánk és lesütötte a szemét. Csak akkor emelte föl, amikor Sándor Toni szinte sóhajszerüen mondta.

— Visszatér a mult. A manó tudja mit értett alatta. Bizonyosan a családias hangulatot. Mit mást? Igaz, járt hozzájuk mikor Friki fiatal volt, de egyszer csak elmaradt és két hónap mulva elhelyezték, ahol ripsz-rapsz meg is nősült.

De ki törné fejét rébuszokon. Az asszonyi gyarlóságot és a felsőbb matézést nem lehet egy kalap alá vonni ugysem, foglalkozzunk inkább a koordináta rendszerrel.

Ha az átkozott százfogu szörnyeteg, az a kla—v—ier engedné. Hogy ezt is kifundálták az érző emberiség kinzására. S milyen gyakorlatlan kezekkel játszanak. Ni most már bele jön. A jó tanár ur vakarja a feje bubját az ismerős dallamra. Ejnye hisz ez az ő fiatalkori piéce de resistance-szaa, Dunári valcer. Ki játsza ezt a mai korban? Pedig valahol itt a közelben kell lenni, hogy ugy behallatszik a dolgozószobába.

Kovács bátyánk nem is tud nyugodni. Eszébe jut az a kis lány, akivel a tánciskolában együtt járták a valcert erre a dallamra, aki azután egy bálon meghült és egy hét mulva temették is. Azóta nem nézett a tanár ur nőkre. Ez a dallam azonban nem hagyja nyugodni meg kell tudni, ki játsza. A Friki tán felvilágositja. Megkérdezi. Ni most elhallgat. Vajjon hol lehet a Friki? Bizonyosan a szalonban.

Kovács bátyánk lépteinek nyoma neszét felfogták a szőnyegek, ugy hogy Friki néni nem hallotta jövetelét. De jó is volt, hogy nem láthatta legalább bátyjaura arlkifejezését, melyel a szalon ajtajában megállt. Itt ugyanis az a furcsa helyzet adódott, hogy a zongora, melyet ő egy alkalmatlan butordarabnak szokott meg az évek során — nyitva volt és előtte ült és a Dunári valcert játszotta a a . . . . . Friki.

A tanár ur ahogy jött, épp ugy vonult viszsza. Megbotránozva nyitott be a szobájába, odaállt az ablakához és befelé dörmögve konstatálta magában.

— Vénségére megbolondult! Tisztára megbolondult. De azért inkább a Dunári valcer, mint a csirkepatália.

Ez a keresztényi jókivánsága teljesült is. A Friki már egyáltalán nem csatázott se az inasgyerekekkel, se szomszéddal, se konyhatündérrel. Mindenkinek békét hagyott.

Nem is lehet ezt az üdvös változást másnak betudni, mint a Sándor familiának, melynek fia,

férjét, hazáját gyermekei sorsát, jövendőjét, örökségét elárulná?

A förtelmes hazugság csiráját irtsa ki mindenki a szivéből s a terjesztőket juttassa a hatóság kezére. Aki pedig tovább fűzné az őrületes következtetést, annak mondjuk meg, hogy a királynét nem internálták Gödöllőre. A királyné azért megy ebbe a kis földi paradicsomba, mert szereti a magyar hazáját s már a koronázáskor kijelentette, hogy még ebben az évben gyermekeivel együtt hosszabb időt fog tölteni Gödöllőn.

Az alávaló hiresztelések Ausztriában keltek szárnyra, de hozzánk is eljutottak. Terjesztői azonban nem érhetik el vele azt a céljukat sem, hogy a lojális magyar nemzetet, amely közel kétévtizedes árvaság után uj pátronát kapott, Zita felséges asszonyunktól eltántoritsák. Zita királynét éppen olyan felmagasztosult szeretettel vette körül mindjárt koronázáskor a magyar, mint Erzsébet királyné asszonyunkat. A szerető hódolat pompázó virágját nem tudja elfagyasztani a gyűlölet rágalomba mártott mérgező lehelete sem. A taljánokat pedig még meg fogjuk verni.

HIVATALOS RÉSZ

Tanitói kinevezések. *Szlotta* József Felsősegesdre osztálytanitónak, *Habján* István Lajoskomáromba, *Jung* Károly Sümegprágára, *Lengyel* László Béla Devecserbe kántortanitóknak kineveztettek.

Pályázatmeghosszabbitás. A *miklósii* róm. kath. kántortanitói állás *f. évi julius hó 19-én* töltetik be. Iskolaszék.

Pályázat. A *rinyaszentkirályi* r. kath. iskolához tanitói állásra pályázat hirdettetik. Törvényes fizetés, melyből a hitközség ad 300 korona készpénzt, ¼ telek után legelő és fájézási jogot 56 K értékben, lakást 3 szobából mellékhelyiségekkel, 300 □-öl kertet, ezeknek béregyenértéke 240 K, a többit államsegély utján. Választás *augusztus 11-én.* Megválasztott tartozik helyét szept. 1-ére elfoglalni. Kötelességei a választás alkalmával tudtára adatnak. Nők is pályázhatnak. Pályázatok a *görgetegi* plébánia-hivatalhoz küldendők.

Az uj adótörvény. Az uj adótörvény, mely a jövedelem, hadinyereség és vagyonadók módositásáról szól, s melynek cikk száma 1918 : IX., ez év január elsejétől kezdődő hatállyal életbe lépett. A jövedelemadóban az eddigihez képest az a leglényegesebb változás, hogy mig eddig csak a 10.000 koronánál nagyobb jövedelem esett adó alá, ezentul progresszive már az évi 800 korona jövedelem adó alá esik, 200.000 koronán felüli jövedelem után 6 százalék adó fizetendő. Akinek háztartásához nem tartozik családtag, az a rá eső adótételnek további 15 százalékát, akinek csak egy családtagja van, további 10 százalékot fizet. A vagyonadó annyiban szenvedett változást, hogy az eddigi 50.000 koronás vagyonhatár leszált 20.000 koronára Az adóskála erősen progressziv. A hadinyereségadó ki lett terjesztve az 1917, 1918 és 1919. évekre és 3000 koronás több jövedelem után kezdődik az adózás kötelezettsége, melynek az első 10 ezer koronáig 10 százalék az adókulcsa, a második 10 ezer korona után 15 százalék és igy erősen progressziv létrán. Adóhadipótlékot léptet életbe az uj törvény a házosztályadó, földadó, III. oszt. keresetadó, bányaadó és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója után és pedig 60 százalékot. A hadipótlék után semmi féle más állami, vagy helyhatósági adó és pótadó nem vethető ki.

Tisztviselők szervezkedése.

— Uj beszerzési csoport. Vármegyei tisztviselő szövetkezet. —

Csütörtökön népes értekezleten, lelkes hangulat körében alakult meg a *Veszprémvármegyei köz- és magántisztviselők és alkalmazottak* beszerzési csoportja. Az értekezletet *Göndör* Ferenc kir. s.-tanfelügyelő hivta össze és vezette, mint a veszprémmegyei ált. tanitótestület elnöke.

Azt a gondolatot, hogy a vármegyei összes köz- és magántisztviselők beszerzési csoportban egyesüljenek, a vármegyei tanitóegyesület közgyűlésén *Kenessey* István királyszentistváni tanitó pendítette meg. A közgyülés a megalakulást szükségesnek mondotta s keresztülvitelével az elnökséget megbizta. A csütörtöki értekezlet tehát ebből a megbizásból származott.

Az értekezleten a vidékről sok lelkész, tanitó és jegyző, helyből a köz- és magántisztviselők nagy csoportja vett részt. A veszprémi tisztviselők nagy része eleinte tájékozatlan volt. Nem tudta, hogy kötelező, vagy csak tetszőleges a tömörülés. A kötelezettséget persze akképpen értette, hogy a veszprémi beszerzési csoport is eggyéolvad a vármegyei össztisztviselők tervezett csoportjával. Amikor megértették, hogy erről szó sincs, sőt az uj csoport megalakulásának engedélyezéséig nem is lehet, a veszprémi köztisztviselők nagyobb része, még azok is, akiket az uj tisztikarba beválasztottak, csak passzive vehettek részt az értekezletben, mint tényleges tagjai egy meglévő csoportnak, amelynek vezetésében s ellátásában biztak és bíznak.

A gyülés megnyitása után *Juraszek* János, kir. tvszéki elnök, a veszprémi tisztviselők beszerzési csoportjának elnöke szólalt föl. Örömmel üdvözöl a tisztviselők részéről minden erőkifejtésre irányuló tömörülést. Adott esetben azonban bizonyos ellentét jelentkezik, mely megvilágitást igényel. Ismertette a beszerzési csoportok keletkezését s azokat a feltételeket, amelyekhez a kormány az áruk kiutalását s a tőkesegitést kötötte. A kormány a támogatást kifejezetten csak az állam részéről háborussegélyben részesitett *köztisztviselőknek* helyezte kilátásba s eszerint a központok támogatására csakis olyan beszerzési csoportok számithatnak, amelyeknek magántisztviselő tagjai nincsenek. Azt is felhozta figyelmeztetésül, hogy a kettős ellátás elkerülése végett az uj beszerzési csoportnak egy olyan tisztviselő sem lehet tagja, aki már egy másik hasonló szervezet kötelékéhez tartozik. Ez a figyelmeztetés a pápai és veszprémi köztisztviselőknek szólt, akik e két helyen különkülön alakult beszerzési csoportnak már tagjai.

Göndör Ferenc is osztja a felfogást, hogy senki sem lehet két csoport tagja. Legelőször azonban arról kell meggyőződni, hogy a kormány hajlandó-e közsegitésben részesiteni olyan csoportot is, amelyben magántisztviselők is tömörülnek. Ha a kormány azok javára dönt, akik ezt már is bizonyosnak tartják, akkor semmi akadálya se lesz, hogy pl. a veszprémi és a pápai köztisztviselők és alkalmazottak beszerzési csoportjának tagjai az uj csoportba átlépjenek. Jelenti, hogy az értekezlet napjáig a beszerzési csoportba ezernél több családtagot jelentettek be. A jelentkezők főképen a veszprémi magán s a vidék köz- és magántisztviselői sorából történt. Az elnök ezután felolvasta az alapszabálytervezetet. Az értekezlet azt csekély módositással elfogadta s mint alakuló közgyülés a vármegyei köz- és magántisztviselők s alkalmazottak beszerzési csoportjának megalakulását egyhangu helyeslléssel kimondotta.

Az alapszabály a csoport vezetésének szerveit is megállapitja s igy az alakuló-gyülés a tisztviselőket is megválasztotta. Elnök: *Göndör* Ferenc. Alelnökök: *Schmiedt* Lajos püsp. urod. kormányzó, *Unger* Ferenc márkói plébános és *Kenessey* István tanitó. Pénztáros *Balassa* Kálmán s jegyző *Polonyi* György veszprémi tanitók. Titkár *Kránitz* József, ellenőr *Bott* Miklós. Felügyelőbizottság: *Hevessy* József p. ü. számvizsgáló, *Grátzl* Ödön tpénztári könyvelő s *Radetzky* Károly p. ü. titkár. Intézőbizottság: *Jákói* Pál hajmáskéri ref. lelkész, *Gulyás* Ferenc kádártai, *Gubicza* Lajos veszprémi tanitók, *Krizsek* Alajos sztkirályszabadjai plébános és *Wildenauer* Kálmán pósta- és távirdafőfelügyelő. Igazgatóság: *Boros* Kálmán tanitó (Nagydém), *Bogáti* János tanitó (Bakonynána), *Hangay* Géza erdőtanácsos, *Heidekker* László püsp. urod. számvevő, *Jákói* Ernő jegyző (Csajág), *Kisfaludy* Mihály tanitó (Csingervölgy), *Magyardsz* Ferenc dr. zirci plebános, *Rónay* Pál tanitó (Somlyószőlő), *Rónai* Adolf tanitó (Siófok), *Schreiner* János kápt. urod. kormányzó.

A megválasztottak közül azok, akik más csoport tagjai, akkor nyilatkoztatják ki, hogy a megbizást vállalják-e, ha az uj csoport megalakulását, illetve alapszabályát a kormány jóváhagyja. Ekkor ugyanis szabadon választhatnak, hogy a veszprémi és a pápai, vagy a veszprémmegyei beszerzési csoportnak lesznek-e tagjai.

A tisztviselői értekezlet második tárgya volt a tisztviselői fogyasztási szövetkezet megalakitása. *Göndör* Ferenc vázolta a szövetkezet nagy előnyeit s felszólitására az értekezlet a megalakitást kimondotta. A szövetkezet a Hangya kötelékébe lép. Ezideig 500 részvényt jegyeztek. Egy részvény értéke husz korona. Az értekezlet a további teendőket a veszprémmegyei ált. tanitóegyesület elnökségére bizta. A részvényjegyzés folyik. Ha a százezer koronát eléri, akkor az alakuló gyülést két héten belül, legkésőbb azonban aug. 15—20-ika között összehivják. A fogyasztási szövetkezet székhelye Veszprém lesz.

Értesitő. Főgimnáziumunk idei értesitője is jelzi a háborut. Szükebb a papirhiány miatt, de a legfontosabb adatok feltárásával mégis hű képét nyujtja az elmult iskolaévnek. A füzet első lapján a kegyelet szólal meg szivhez szólóan, megörökitvén *Szeiberling* Mátyás volt tornatanár emlékezetét. A főgimnáziumba a mult iskolai évre felvettek 320 tanulót, akik közül 297 tanuló tett osz-

---

lánya öregje mind nálunk lebzsel. Még a vacsorájukat is áthozzák. Azt tartják, hogy a lakásuk nagyon rideg. Ejnye! Nem lehetne-e nekik kiadni ebből a nagy házból, amelyet ők ugysem használnak három szobát bérbe. Meg is mondja legközelebb Tóninak. Legalább nem tér vissza többet a Friki veszekedőkedve. A Frikinek is jó ez, mert egészen neki gömbölödik, meg az urabátyjának is, meg a Sándor familiának is, amig asszonyt nem hoz Tóni a házhoz, mert a gyerekek mellé még csak kell anya.

Igen, legközelebb meg is emliti Tóninak. Ejnye! Itt is van. Ép a kertben diskurál Frikivel. Odamegy és megmondja.

Nagy örömmel fogadták, azaz csak a Tóni, mert a Friki beszaladt a házba.

— Jó, hogy itt vagy, beszédem van veled — szólt Kovács bátyánk.

— Nekem is! — volt a válasz.

— Kiadom nektek a lákás egy részét, Tóni jó lesz?

— Magam is olyasmiben járok.

Hogy — Hogy?

— Megkérem tőled a Friki kezét...

Kovács tanár urnak leesett az álla. Hang nélkül bámult a kollegájára. Időbe került mig ki tudta nyögni.

— M—i—i—i—t?

— A Frikit akarom feleségül...

— Nó nem...?!

— Mi van ezen csodálkozni való. Már régen szeretjük egymást.

— Régen? Hiszen alig egy hónapja, hogy itt vagy.

— Ah ugy! Te nem tudod! Már akkor, amikor még legény voltam, de a Frikinek igen makacs volt a feje, megijedtem tőle.

— Nó azt elhiszem, — tört ki önkénytelenül a szó Kovács bátyánkból. — Friki, Friki, — kiáltotta el magát hangosan.

A hivott sietve jött.

— Friki ez az ur megkérte a kezedet. Tudod?

— Tudom én bátyám. Minekutána ugy szokás, hogy előbb a lánytól kérdik — akar-e? — enyelgett Friki.

— De éntőlem még soha senkit meg nem kértek, mit kell ilyenkor mondani, Friki?

— Hát egymáshoz tenni a férfi és nő kezét és hátba ütni őket, hogy fussatok a paphoz — tört ki a nevetés Frikiből.

— Hát te igent mondasz, Friki?

— Kérdésben a felelet.

Na hát akkor áldásom rátok. Ide kell azonban költöznötök és engem, vén csontot eltartanotok.

— Ugy legyen — mondták azok ünnepélyesen és kart karba öltve sétáltak a ház felé.

Kovács bátyánk utánuk nézett és magában dörmögte:

— Az asszonynép csak a szerelemre van berendezve, hiába nó!.. Még egy Frikit is meg tud szeliditeni!!! (Vége.)

GONDOLATOK.

Az élet rejtélyes feladat, melyet nagyon nehéz jól megérteni és okosan megfejteni.

*

Minden elmult öröm egy lehullott virága az élet boldogságának.

*

Mulandó életünk a halál kapujánál végződik; azon tul az örök élet kezdődik.

tályvizsgálatot. Volt a gimnáziumnak 43 fiu s két leány magántanulója. A szülők foglalkozása szerint pap, tanár, tanitó gyermeke volt 47, köztisztviselők gyermeke volt 44, kisiparosé 33, magánosoké 30, kisbirtokosé 26, gazdatiszté 23, kereskedőé 26, más értelmiségé (orvos, gyógyszerész stb.) 15, nyugdijas tisztviselőé 14, középbirtokosé 10 tanuló.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül jeles osztályzatot kapott 18, jó osztályzatot 59, elégséges osztályzatot 181, elégtelen osztályzatot 74 tanuló, A tanulók között nagy számban osztottak ki segélyeket, jutalmakat. Ösztöndijat élvez 23, jutalmat kapott 50 tanuló. E két cimen kiadtak 7768 K-t. A tanulók évközben *Litán* Gergely, *Barna* Leánder és *Pettkó* Zsigmond tanárok vezetése alatt több izben tettek egész napos kirándulást a Bakonyba s a Balaton közelebb eső partjaira. Volt 59 tornapótló kirándulás is az I—V. oszt. tanulói részére is s ezenkivül a felsőbb osztályok tanulói *Kuncz* Lajos hadnagy vezetése alatt katonai szolgálatra előkészitő tanfolyamban vettek részt. A tanulók egészségi állapota elég jó volt. Csak 31 sulyosabb megbetegedés volt. Az előmenetelt azonban az értesitő nem mondja kielégitőnek. Az oktatás körébe bevonta a tanári kar az alkoholellenes küzdelmet, az állat- és növényvédelmet. Az ifjuság iskolai és iskolán kivül való viselkedése a maga egészében a lazulás tüneteit mutatta, amit a szabadosabb viselkedésben, az iskolai törvények laza értelmezésében s figyelmen kivül hagyásában nyilvánult. Az igazgató és osztályfőnökök a vidéki tanulók megfelelő elhelyezéséről személyesen is meggyőződtek. Az értesitőt a jövő tanévre vonatkozó utmutatás zárja be.

HIREK.

Adományok a kisszemináriumnak.

A veszprémi kisszemináriumra az elmult héten a következő adományok folytak be:

Horváth József badacsonytomaji plébános 10.000 kor., *Lőke* Árpád taliándörögdi földbirtokos 1000 kor., *Bánfi* József háromfai esp. plebános 300 kor., *N. N.* káplán 100.

— **A megyéspüspök uton.** *Rott* Nándor dr. megyéspüspök holnap hétfőn farkasgyepüi birtokára utazik. Onnan meglátogatja a bencések bakonybéli apátságát, majd Zirczre megy, ahol a ciszterciták végzett növendékeit pappá szenteli. — A jövő vasárnap a püspök hazajön. A rákövetkező napokban Bogláron, Fonyódon és Lengyeltótiban tesz látogatást.

— **Katonai kitüntetések.** Király őfelsége *Polák* Hugó századosnak s *Horvay* Lajos főhadnagynak a 3. o. kat. érdemkeresztet, *Ölvedy* János zászlósnak pedig az aranyérdemkeresztet adományozta.

— **A piaristák káptalanja.** A magyarországi piaristák f. hó 11. és 12-én tartott rendi nagygyülése *Singer* Kornélt, a rend somogymernyei birtokának jószágigazgatóját választotta meg a rend általános főnökévé a következő három évre. Evvel kapcsolatban megejtették a házfőnökök választását is. Miután *Laczkó* Dezső eddigi házfőnök és főgimnáziumi igazgató a nagykáptalant megelőzőleg mindkét hivataláról lemondott, a rendi nagygyülés utódává *Kövesi* Lajos eddig kisszebeni házfőnököt és gimnáziumi igazgatót választotta meg. Az uj veszprémi házfőnök és igazgató kedves ismerőse Veszprémben sokaknak. Paloznakon született, iskoláit Veszprémben végezte. Minden szünidőben megfordult a szülői háznál. — Egyébként az uj házfőnökök és rendi előljárók között többen vannak a mi vidékünkről. Igy *Vörös* Cyrill az egyik uj kormánytanácsos borszörcsöki, *Magas* Mihály tatai házfőnök városlődi és *Gombos* Antal lévai házfőnök márkói születésűek.

— **Signum Laudis.** Őfelsége elrendelte, hogy legfelsőbb elismerését ujra tudtul adják *Györke* György századosnak, elsőizben tudtul adják *Kolozsváry* László és *Szabó* Aurél hadnagyoknak.

— **Halálozás.** *Rázgha* Balduin ciszt. rendü áldozópap, magyarpolányi lelkész, f. hó 9-én a haldoklók szentségeinek fölvétele után Pozsonyban meghalt. Ott keresett gyógyulást egy szanatóriumban régi vesebajára. E hó 11-én temették ugyanott. Rázgha Balduin 59 évet élt, ebből 24 évet töltött a lelkészi pályán, 1904-ig Zirczen, onnantól kezdve Magyarpolányban. Példás vezére volt népének, annak szentelte minden testi-lelki erejét. Hivei rajongásig szerették. Az okos, körültekintő, de következetes és eredményes magyarositásnak lelkes apostola volt. Nyugodjék békében!

— **Katonai kinevezések.** A legujabb kinevezéssel *Csomay* Árpád, *Hevessy* Béla és *Matuschek* Béla hadapródjelöltek zászlósokká, *Sándor* Mór alállatorvos pedig állatorvossá léptek elő.

— **Kinevezés.** A király *Jóga* Mihály kir. tanácsosi cimmel felruházott pénzügyi tanácsost, veszprémi helyettes pénzügyigazgatót a VI. fizetési osztályba kinevezte.

— **Korai halál.** *Micsky* Piroska áll. tanitónő f. hó 8-án 20 éves korában a szentségek buzgó felvétele után elhunyt. Mindössze két évig működött a tanitónői pályán, amelyet szeretett. Erős lelke sem volt képes legyőzni testének betegségét. Jó szülői és testvérei körében akarta kipihenni az elmult iskolai év fáradalmait, de a jó Isten mást határozott felőle. Magához szólitotta kedves gyermekét, hogy aki nem talált pihenőre itthon, élvezze az örök nyugodalmat odafenn. A bánkódó *szülők és testvérek mellett résztvevő szivvel* állották körül a korán elhunytnak virágos koporsóját volt osztálytársai és sokan mások, akik kisérői voltak utolsó utján. Nyugodjék békében!

— **A sümegi aggápolda.** A sümegi róm. kath. aggápolda, amely a szegényügyet Sümegen eddig is ugy oldotta meg, hogy azt ott rendezettnek tekinthetjük, a megyéspüspök nagylelkűségéből lendületes fejlődésnek indul. A püspök u. is az ápolda tőszomszédságában levő egy magyar hold területet a rajta levő épületekkel együtt az intézmény részére 40.000 kor.-ért megvette. Az intézet tagjai ekként szabad mozgást nyernek és a megvásárolt területen kerti munkát is végezhetnek, amely körülmény a gondozottak javát mozditja elő. A püspöknek ez a nemes tette ujabb bizonysága annak a lelkipásztori gondosságnak, melyet az egyházmegyében kezdettől fogva kifejt.

— **Nővédő iroda.** Veszprémben a Soc. Missió-társulat nővédő irodát tart fenn. Helyisége a püspöki kormányzósági palotában van. Vezetőelnöke dr. *Komjáthy* Lászlóné urasszony. Hivatalos idő csütörtök d. e. 10—12 óra. Dr. Komjáthyné őnagysága csütörtökön is várta a panaszkodó, kérelmet előadó hadiasszonyokat s más segélyre szoruló nőket, de hiába várta. Senki sem jelentkezett. Nem hisszük, hogy ennek oka a jómód, a panasztalanság. Azt még kevésbé, hogy a veszprémiek, azok t. i., akik számára ez a jótékonysági intézmény alakult, nem biznának a vezetők jóindulatában. Egyedüli oknak azt tartjuk, hogy igy, lapok utján a nővédő iroda nem lett közismertté. Talán jó volna néhány rövid szövegü, olcsó falihirdetmény által a külső részeken közismertté tenni. S ha az is hiábavaló lesz, akkor senki se panaszkodjék aja-baja miatt, hanem kérdezze: érdemes-e nálunk népjóléti intézményeket alkotni?

— **Áthelyezések.** *Ifju* Lajos enyingi járásbirót saját kérelmére a kaposvári trvszékhez, *Kiss* György enyingi járásbirósági irodatisztet ugyancsak saját kérésére a veszprémi járásbirósághoz helyezték át.

— **A Szinpártoló-egyesületből.** A veszprémi Szinpártoló-egyesület tegnap ülést tartott, amelyen több érdekes tárgy került megbeszélésre. Igy az egyesület *Fodor* Oszkár szinigazgatóval az eddigi feltételek mellett ujabb bérszerződést kötött. Bemutatták azután az egyesületnek kérelmét, melyet a szinháznak a városra történő átruházása érdekében a városi közgyüléshez intézni akarnak. Az egyesület az előterjesztéshez elvben hozzájárult és annak lebonyolitásával *Óvári* Ferenc dr. elnököt bizta meg. A szinház tüzbiztonsága érdekében a rendőrhatóság sürgeti a szinpadnak vasredőnnyel való ellátását. Tekintettel az anyaghiányra és a technikai nehézségekre, nem áll módjában az egyesületnek, hogy a kivánságnak eleget tehessen. *Chapó* Kálmánné urnőnek a szinházban elhelyezendő táblákra vonatkozó inditványát elfogadták. Bemutatták azután a mozibérletre vonatkozó szerződést, mely az eddigieknél előnyösebb feltételek mellett ismét Szalai Mórnak adja a mozit. A bizottság a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

— **Károly-gyermekek nyaralása.** Veszprémbe megérkezett a harminc gyermek, akiknek nyaraltatásáról a város gondoskodik. Ezt a szép mozgalmat a király sugalmazta, azért nevezik Károly-gyermekek nyaraltatásának. A gyermekeket a cserháti ovodába helyezték el s a menhely élelmezi a várostól kapott készletekből.

— **Uj részvénytársaság.** Vármegyei város- és községfejlesztő r.-t. cimén uj vállalkozás van alakulóban, mely a háboru után, sőt ahol a körülmények engedik, már a háboru idején is vállalná ama fontos feladat teljesitését, melyre alapjói a részvénytársaságot tervezik. Az uj alakulás vállalná a Veszprémvármegyében levő pénzintézetek bevonásával a következő munkálatok végzését. Igy városi és községi közmüvek (vizvezeték, utburkolat, gyalogjáró), középitkezések (laktanyák, árvaházak stb.), városfejlődés szempontjából fontosabb magánépitkezések (szállodák stb.), városi és községi utcai és egyéb szabályozási tervek épitését, illetve keresztülvitelét.

Továbbá tisztitótelepek, munkásházak, közmüvek, közintézmények (villamos vasut, villamvilágitás) megépitését, épitkezési anyagokat előállitó vállalatok alapitását (kavicsbánya, téglagyár) közellátási, közjóléti intézmények (zöldségtelep, konyhakertészet) létesitését, fürdő- és nyaralótelepek fejlesztését. Ebben az ügyben tegnap a vármegyei összes pénzintézetek a Veszprémi Takarékpénztárban értekezletet tartottak. Elhatározták, hogy elvileg megalakitják már most az emlitett céllal a részvénytársaságot 5—10 millió korona alaptőkével, a részletek megbeszélésére később Pápára ujabb értekezletet hivnak össze. A tegnapi megbeszélésen a vállalat célját és munkakörét *Horváth* Béla dr. városi főjegyző ismertette. Az értekezlet őt bizta meg, hogy a legközelebbi összejövetelre a részletes terveket dolgozza ki.

— **A győr—dombóvári vasut.** A győr—dombóvári vasut elsőrangusitása érdekében a jövő héten Győrött értekezlet lesz. Az értekezleten Veszprémvármegye s Veszprém város kiküldöttjei is részt vesznek. Ott tárgyalják a galánta-győri uj vasut épitését is. Ez a vonal 75 km-rel röviditené meg Ausztriával s Németországgal való forgalmunkat.

— **Tisztviselők szövetkezete.** A veszprémi tisztviselők a Hangya kötelékében most tervezett szövetkezetének létrejövetelét a vármegyei gazdasági egyesület teljesen magáévá tette, amennyiben e szövetkezetnél nemcsak az összes gazdasági, hanem ipari cikkek is állandóan raktáron lesznek. Azonkivül közös megállapodás alapján a további szervezést a vármegyei általános tanitóegyesület a vármegyei gazdasági egyesülettel együttesen vezeti. A jövő hét folyamán már megjelennek a felhivások és közlik a helyet is, hogy az üzletrészek hol fizetendők be. Ha a részvényjegyzés kellő eredménnyel jár, akkor több helyen is szándékoznak fiókszövetkezeteket felállitani. Igy magában Veszprémben a Temetőhegyen is tervbe van véve egy fióküzlet. Reméljük, hogy városunk és vidéke lakossága kellő megértéssel és ügyszeretettel karolja fel ezt a mozgalmat. Mostanában Baján alakult egy nagy járási szövetkezet több százezer koronás tőkével, azonkivül a tavasz folyamán Halason félmillió tőkével. Ez az idők jele. Mi sem maradjunk el mögöttük.

— **A talajmüvelő r. t. gyülése.** A cimben emlitett részvénytársaság jul. 21-én tartja közgyülését dr. *Rainprecht* Antal elnöklésével. A közzétett adatok szerint a részvénytársaság vagyona 858.436 korona. A háromnegyedéves üzem haszna 114.378 korona volt, melyet az igazgatóság a gépek értékcsökkenésének leirására kiván forditani. Üzem ideje alatt a részvénytársaság öt motorekével 6500 m. holdat szántott meg, dacára a zavarólag ható anyaghiányoknak. A mostani berendezés az alaptőkét fölemésztette. A részvénytársaság tehát uj beszerzés végett az alaptőkét 450 ezer koronáról 700 ezer koronára emeli föl. Minden három részvényre egy uj részvény jut elővételi jogon 410 kor. kibocsájtási áron. A meg nem vásárolt többi részvényt 600 koronájával hozzák forgalomba. A részvénytársaság szántásért bevett 249.485 koronát. Üzemköltsége 84.704, a munkabér 75.112, a tisztifizetések 14.516, üzleti költség 12.412 kor. volt. Az igazgatóság nagy méltánylással emlékezik meg jelentésében dr. Rainprecht Antal elnök érdemeiről, jelezvén, hogy a kritikus időkben, főispáni nagy elfoglaltsága mellett is nagy készséggel szolgálta a r. t. érdekeit.

— **Bizottsági gyülés.** A városi mezőgazdasági bizottság szombaton ülést tartott. A helyettespolgármester megismertette a termésrendeletet s végrehajtása módját. Jelezte, hogy a közös szérűkre tett rendelkezést visszavonta, mert egy ujabb rendelet megengedi, hogy a gazdák a nekik kedvezőbb helyekre takarodjanak. Tehát Veszprémben nem lesz kötelező a két közös szérű fenntartása. Jobb is az igy. Véletlen tűzi szerencsétlen-

ség esetén félváros termése eléghetne nagyobb közös szérűkben. Igaz, hogy a kárt megfizetnék, de a pénz nem gabona. Szétszórtabb takarodási helyeken a tüzveszély kártevése csekélyebb. Tüzbiztonsági intézkedések igy is foganatosithatók. Itt emlitjük meg, hogy az átvevő bizottságok a termést nem a szérűkön, hanem a háznál veszik át s ez uj rendelkezés tette feleslegessé a közös szérűk rendszeresitését.

— **Közigazgatási bejárás.** Pápán az urad. malomtól a fizesmalomig keskenyvágányu lóvasut épül. Múlt héten volt ez utvonal közig. bejárása. A bizottság munkájában Veszprémből dr. *Bibó* Károly alispán és *Molterer* János műszaki főtanácsos vettek részt. — A devecservidéki közalapitványi erdőből a kertai állomásig 6 ½ Km. lóvonatu erdei vasut épül. Ezen szállitanak a m. kir. állami szénbányák részére 200 waggon bányafát. A vasut közig. bejárása e héten volt *Molterer* János műszaki főtanácsos és *Huszár* József járási főszolgabiró közreműködésével.

— **A város burgonyája.** A város gazdasága nagyobb mennyiségü korai burgonyát bocsájt forgalomba. A kiosztás kerületenkint, egy-egy kijelölt helyen történik. Minden háztartás kap családtagonkint s fejenkint 1 kg. burgonyát 80 fillérjével — jegyre. Jegyek a városi közélelmezési hivatalban a rendes jegynapokon válthatók. Ott adják tudtul, hogy a jelentkezők hol szerezhetik meg a burgonyát. Ugy értesülünk, hogy néhány waggon burgonya kerül majd szétosztás alá. Örvendetes dolog ez a mai időben s annál örvendetesebb, mert a város a saját gazdaságából juttatja ezt polgárainak.

— **Kabaré.** Zirczen jul. hó 6-án működvelő előadást rendeztek a 31-es hovédek özvegyei és árvái javára. Az estélyen közreműködtek jól ismert veszprémi erők is, akiknek választékos, a művészet nemesebb eszközeit használó előadását a mi közönségünk is gyakran élvezte. Az előadásról tudósitást kaptunk s ebben panaszt olvastunk, hogy az estély konferálója a jó izlés ellen vétett. Az elszólás, az utánzás, a jelképezés azonban botrányt csak tudatosan, célzatosan okoz s ezt kutattuk a kifogásolt cselekedetben is. Megnyugvásunkra azt a férfias kijelentés hallottuk kérdezősködésünkre, hogy a konferálás közben tett keresztvetés egy — bár tréfás jelenet — fohászszerű befejezésének önkéntelen mozdulata volt a vallásérzelem megsértésének minden szándéka és akarata nélkül, mert sem neveltsége, sem izlése nem engedné meg, hogy vallásos jelvényt, vagy jellel profanizáljon. Mi ezt a kijelentést nem mentegetőzésnek, hanem őszinte, komoly nyilatkozatnak tartjuk s hiszünk benne s a tudósitónk megjegyzéseért elégtételnek tartjuk s mint ilyent hozzuk nyilvánosságra.

— **Ingatlanforgalom.** A 4000—917. sz. M. E. rendelet, mely az ingatlan forgalmat korlátozza, Veszprém vármegye területére is hatályt nyert. Városunk belső területét nem érinti. Az ingatlan eladást, a két város belsőségének kizárásával, ezután egy alakitandó gazd. hivatal hagyja jóvá. Veszprémben az 1918. évben 104 ingatlan, nagyobb részben ház, cserélt gazdát. A közel napokban a következő veszprémi házakat irták át: Gilicze János házát 10 ezér K-ért Sági Jánosné, Benis Lajos és neje házát 50 ezer K-ért Szigeti Sándor és neje s Cser Julianna házát 31 ezer koronáért Szenes Béla nevére.

— **Nem öntöznek — nem söpörnek.** Hajdanában egy kicsiny vármegye kijelentette, hogy nem koronáz. *Majdanában* (a gyengébbek kedvéért jelezzük, hogy ez uj szó s közeli időt jelent) a városi köztisztasági hivatal azt jelenti ki: hogy nem öntöz s nem söpör. Sokat töprengtünk e csökönyösségen, mig megtaláltuk az okot. Hogy Pápa és Veszprém riválisok, a népdalirodalom is feljegyezte. Egyik adata szerint: „Söprik a pápai utcát, masiroznak a katonák". Másik adata Veszprémről szól: „Gidres-gödrös város, a közepe sáros". Nos, mi azt hisszük, hogy városunk pora és szennye ebből a rivalitásból ered. Söprik a pápai utcát? — kérdezik a köztisztasági hivatalban, — akkor bizony mi nem söprünk. Mi Pápa után nem kullogunk. Aztán meg minek öntözzünk, ha a nóta szerint városunk közepe ugy is sáros? Ha sáros, akkor nedves, ha nedves, akkor nem poros. Ha pedig nem poros, akkor minek a söprés, ha nedves, minek az öntözés. A külső utcákkal pedig minek törődjünk? Ma a *belterjesség* a gazdálkodás vezérelve. Miért legyen akkor a tisztaság hivatala *külterjes*? Hogy a külső területek adófizetése nagyon előségüli a gazdasági belterjességet, magyarán mondva: a város belső fejlesztését, arra senki sem gondol. Mi a magunk jó szántából igazán nem ömledeznénk erről a — tisztasági hivatal szerint hiába való dologról ebben az elég savanyu uborkaszezonban. Hanem ránk parancsolt egy illusztris társaság, melynek hölgy- és férfitagjai péntek délután a polgármesteri szobában gyülésre vártak. Kérték, hogy irjunk ismételten a bel- és külváros tisztasága s a főutak öntözése érdekében. Ime, megtettük s kérjük a vezetőséget, hogy ne nyaraltassa hűs sarkokban, félszerekben a lajtokat, seprüket, hanem vétesse elő azokat s végeztessen egyszer már hetenkint rendes munkát a tisztaság érdekében. A szemetes ládák már készen vannak a tűzoltószertár előtt. A szemét is készen van s igy semmi akadálya sincs, hogy az utóbbi az előbbi öblös kebelébe temetkezzék.

— **Rendelet a beszerzési utalványokról.** A vásárlási igazolványok dolgában a közélelmezési miniszter junius 28-án rendeletet intézett a törvényhatóságok vezetőihez, amelyben felhivja őket, hogy a vásárlás céljaira szolgáló beszerzési utalványt szept. 30-ig terjedő szükségletre jul. 10-től kezdődőleg kiutalhatják.

— **Szilva — gyertya.** A város aszaltszilvát és gyertyát árusit. Mindenki ott kapja meg, ahol a cukrot. A szilvából ½ kg., gyertyából 8 dkg. jut egy-egy háztartásra.

— **Szappangyár kicsiben.** A vármegyei tisztviselők most megalakult beszerzési csoportjának vezetősége egy internált szerb szappangyárost alkalmazott abból a célból, hogy tagjai részére szappant gyártson. Az emlitett egyén a legközönségesebb háziszappantól a legkiválóbb pipere-szappanig kiváló minőségeket gyárt. Ha valakinek csak egy fél kiló zsiradékja van, már azt is kifőzettetheti. Az erre vonatkozó bővebb tájékoztatást lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— **Katonai felmentések.** Mindazok, akiknek katonai felmentése mezőgazdasági érdekekből folyamatban van és e hó végéig lejárt bevárási engedélyük is van, bevárási engedélyüket ujabb tiz héttel meghosszabbittathatják a járások főszolgabiráival és a városokban polgármesterekkel. E célból az emlitett hivatalokban jelentkezniök kell. Ott kérjék a meghosszabbitást.

— **Hus.** A város vezetősége megigérte, hogy a hatósági sertéshus illetményt a közélelmezési bizottság kérésére fölemeli. Ezt a közönség a közeli időre értette. Ujabb értesités szerint azonban arra várni kell, mert most kisebb sertéseket vágnak s ha ezeket a felemelt kvóta arányában fogyasztanák, a közönség csakhamar hus nélkül maradna. Kilátás van azonban arra, hogy a város hamarosan ujabb sertésszállitmányt kap s ekkor módjában lesz, hogy igéretét beváltsa.

— **Az ellátatlanok összeirása.** A városi hatóság mindazokat, akik nem termelők, felhivta, hogy ellátásuk biztositása végett a városi közélelmezési hivatalban jelentkezzenek. A hivatal délelőtt is, délután is rendelkezésre áll, a közönség jó része még sem jelentkezett. A polgármesteri hivatal felhivja az illetőket, hogy ne késedelmezzenek, mert kimaradásukkal csak maguknak is, másoknak is ártanak. A most összeirt létszám lesz u. is a közellátási cikkek kiutalásának alapja. A későbbi felvétel tehát csökkenti a részesedés kvótáját s ez közös vesztesége lesz az összes fogyasztóknak.

— **Befőzési cukor.** Jól jósoltunk. A sárgabarackkal együtt érkezett a befőzési cukor is. A jövő héten kiosztják. Fejkvóta ½ kg. Iparos-, kereskedő-, tisztviselőcsaládok kapják, akik békében is szoktak befőtt gyümölcsről gondoskodni. Sajnálattal halljuk, hogy az iparosok közé nem számitják az állandó szakmunkásokat, minők pl. a nyomdászok is. Ők nem lehetnek mind önállóak, de értelmiségük, hasznos munkakörük megérdemli, hogy ellátásuknál figyelemben részesüljenek. A város megtagadta tőlük a befőzési cukrot. Tegyék ezt jóvá. Megérdemlik.

— **A termésrendelet közzététele.** Dr. *Horváth* Béla polgármesterhelyettes hirdetményben tájékoztatja a gazdaközönséget az uj termésre vonatkozó kormányrendeletekről. Jelzi a prémiumos gabonaárakat korábbi szállitások eseteire. Részletesen tájékoztatja a termelőt a cséplés bejelentéséről s felsorolja tájékoztató rendben a cséplőgépbirtokosok bejelentési kötelességeit.

— **Aratómunkások.** A városi hatóság hirdetményben tudatja, hogy Beregmegyében nagyobb számu arató szerződik munkára. Érdeklődők a beregmegyei gazd. felügyelőhöz forduljanak. — A város nem adhatta ki előbb ezt az értesitést, mert most jutott el hozzá. Mire azonban a gazda a beregi aratókat idehozatja, éppen vége lesz hálunk az aratásnak. Annak az országos szervezetnek, mely a munkások kirendelését intézi, jóval aratás előtt kellett volna tudatnia, hogy a gazdák honnan szerezhetnek munkaerőt. S azt is jó volna előre tudtul adni, hogy milyenek a munkafeltételek.

— **Felmentés.** Két izben jeleztük, hogy Pápán egy kereskedő textilárukat halmozott föl rejtett padláson. A pamutközpont jelentése szerint a talált áruk nem estek bejelentés alá s ennek alapján a pápai rendőrség felmentő itéletet hozott. Az ügyész az itéletet megfelebbezte.

— **Város és tanitók.** Messze történt, a Tisza partján: Szolnokon. Ahol az állami iskola mellett kath. felekezeti iskola is van. S a város képviselőtestülete nem nézhette, hogy a kath. tanitók anyagi ellátása mostohább, mint az államiaké. S jó, nemes érzésében szép gondolat fogamzott. Megsegitette a kath. tanitókat. Lakásbérüket egyenlővé tette az áll. tanitókéval. Tavaly a 600 korona háborussegélyt felemelte a kath. tanitók fizetésének 35%-val. Most juliusban pedig háborussegélyüket az államiakéval tette egyenlővé s az 1917. nov. 1-ig kiutalta. Ennek a segitő mozgalomnak a polgármester, a főjegyző s a számvevő voltak vezérei. — Veszprémben is vannak felekezeti tanitók. Ezek sincsenek ugy ellátva, mint az államiak. Vajjon melyik párt ajánlja őket a vezetőség s a képviselők hasonló jóindulatába?

— **Az alispán korlátozza a táncmulatságot.** A városokban tartott jótékony táncmulatságok hirére kedvet kapott a megpénzesedett falu népe is s egyik táncmulatságot a másik nyomán rendezték. Az alispán utasitotta a főszolgabirókat, hogy táncmulatságot csak különös figyelmet érdemlő esetekben engedélyezzenek. Továbbá csendőrség kirendelésével s dobszóval kihirdetett tilalommal akadályozzák meg, hogy a mulatságon serdületlen gyermekek megjelenjenek.

— **A cipőrendelet módositása.** A hivatalos lap szombati száma a kereskedelemügyi miniszter rendeletét közli, amellyel megengedi, hogy a cipőgyárak és a cipőnagykereskedők a már birtokukban lévő és még el nem adott cipőket julius hó 31-ik napjáig, a cipőkereskedők és cipőiparosok pedig augusztus 31-ik napjáig is kiárusithassák. Azonkivül megengedte a miniszter, hogy a kiárusitásnál a mult évi rendeletben meghatározott árak is alapul vehetők, csak azt köti ki, hogy azok, akik e kedvezményt igénybe venni óhajtják, kötelesek készleteiket a mennyiség és az árak megadásával a hatóságnak julius 10-ig bejelenteni.

— **A rendőrségről.** Dr. *Török* Gyula rendőrkapitány figyelmezteti az érdekelt gazdaközönséget, hogy a tüzrendőri szabályokat, tekintettel a terméneredményhez füződő fontos érdekre, fokozottabb mértékben be kell tartani. A cséplés szinhelyén állandóan ott kell tartani a tüzoltószerszámokat, vizet és megfelelő mennyiségü porhanyó földet. Dohányozni csak a kijelölt helyen és időben szabad, serdületleneknek ott tartózkodását pedig meg kell tiltani. Az ellenőrzést állandóan gyakorolni fogja, és a kihágást szigoruan bünteti.

— **Marharekvirálás.** Mult számunkban emlitettük, hogy a gazdák a város állattartóira kivetett marhajutalékot vétel utján óhajtják beszerezni s a rekviráló-bizottságnak átadni. A veszprémi gazdakör irásban jelentette a városi hatóságnak, hogy megegyeztek s a forgalmi és átvevési ár között levő különbözetet felosztják maguk közt állatállományuk darabszáma szerint. A tanács a bejelentést tudomásul vette s ugy halljuk, hogy megnyerte ehez a felsőbb hatóság beleegyezését is.

— **A zöldbab konzerválásának** leghelyesebb módja: a zöldbabot 2—3 százalékos sós vizben való megfőzés után üvegfedeles befőző üvegekben 100 fokos forró vizben 2—3-szor ismétlődő, egy-egy óráig tartó párolással konzerválják. Az egyes párolások között legalább egy napi időközt kell hagynunk. Ha a zöldbabot ecetes vizben tesszük el, elég 70—80 fokos meleg vizben való párolás is. Az ecetes vizben való konzerválásnak azonban nagy hátránya, hogy az igy eltett zöldbab fás lesz, ellentétben az előbb emlitett, sós vizben való konzerválással, melynél a zöldbab friss marad és természetes izét hosszu időn át megtartja.

— **Hadiárvákhoz!** A gyermekvédő liga az 1918/19. iskolai évben nagyobb számban óhajt Veszprémben tanuló vidéki hadiárva fiukat ellátásban részesiteni. Azok a vidéki hadiárva fiuk tehát, akik Veszprémben óhajtják tanulmányaikat végezni, jelentkezzenek a veszprémi áll. polgári fiuiskola igazgatójánál. Hasonlókép azok a helybeli családok is, akik hadiárva fiukat szándékoznak ellátásra elfogadni, ebbeli szándékukat jelentsék be ugyancsak az állami polgári fiuiskola igazgatójánál.

— **Elveszett.** Folyó hó 1-én éjjel a győri állomáson a pápai vonatra szálltamkor elveszett egy *fekete bőrtárca* kb. 4000 K pénztartalommal. A becsületes megtalálót kérem, hogy azt 400 K jutalom ellenében *Kricz Istvánhoz* (Mosonszentjános 360. sz.) juttassa.

— **Árajánlat.** A m. kir. 31. honvéd pótzászlóalj tüzifaszükséglete biztositására 1918. évi szeptember hó 1-től 1919. augusztus hó végéig terjedő időszakra 4000 köbméter kemény tüzifa volna szállitanó. Sürgős árajánlatot kér a 31. honvéd pótzászlóalj gazdasági hivatala Veszprém.

— **Cérna a háztartásoknak.** A kormány gondoskodni kiván arról, hogy a háztartások cérnát kaphassanak. 50 méteres orsókat fognak kapni a családok, egyelőre csak a városokban, a maximális áron cérnajegy ellenében.

— **Egységes vendéglői árak.** Ugy értesülünk, hogy a közélelmezési miniszter vidéken is kötelezi a vendéglősöket, hogy egyforma ebédet adjanak egyforma, megszabott árért. Három korona 50 fillér és ötkoronás árakat szab meg az ebédért s felhatalmazza az alispánt, hogy saját maga, vagy a közélelmezési kormánybiztos adja ki a rendeletet. Ugyancsak az alispán állapitja meg a kiszolgálandó hus, főzelék s tészta sulyát is. Az uj rend julius 1-én lépett életbe.

— **Hadirokkantaknak.** Az országos hadigondozó hivatal 10—12 rokkant katona és katonaözvegy részére 36.000 négyszögöl területet vásárolt Tótvázsony községtől. Mindegyik család 300 négyszögöles területet kap. A terület fölmérését, valamint a 12 lakóház tervének és a költségvetésnek elkészitését a hadigondozó hivatal a veszprémi államépitészeti hivatalra bizta.

— **Utcai lapárusitás.** Dr. *Bibó* Károly alispán megengedte, hogy a Pesti Napló c. napilapot a vármegye területén utcán is árusithassák. Az engedély ideje aug. 31-ig.

— **A balatoni fürdők érdekében.** Megirtuk, hogy a balatoni fürdők liszttel, zsirral és cukorral való ellátása akként történik, hogy kiki ezeket az élelmicikkeket a fürdőidényre magával viszi. A vármegyei alispán ezen felül előterjesztést tett a közélelmezési miniszterhez, hogy a balatoni fürdővendégeknek tejjel, tojással, szárnyassal való ellátása érdekében, mint a mult évben Szárszó községnél történt, az összes fürdőkre vonatkozólag a fenti élelmicikkek zár alá legyenek vehetők. Az igy zár alá vett cikkeket azután egyes fürdőegyesületek vásárolják össze és osztják szét a fürdővendégek között.

— **Parádés kocsisöltöny** művészi kivitelben *kalappal együtt* **eladó** Németh Károly szabóüzletében Veszprémben a Korona-szálló átellenében.

Dr. Pajzs-Szanatorium **Székesfehérvár,** Zichy-liget. *Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakterológiai laboratoriuu. Vérvizsgálatok.*

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk temetésén megjelenni, vagy részvétüket másképp nyilvánitani s ezáltal mélységes bánatunkat enyhiteni kegyesek voltak, ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló

Micsky-család.

Egy jó házból való fiut **lakatos-tanoncnak** felvesz FATA JÁNOS lakatosmester, Veszprém, Béla-utca 1. sz.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Bella József máv. váltókezelő és Kis Mária fia Ferenc, r. kath. — Kishindi Koinposcht Nándor cs. és kir. tüzérszázados a tüzérkarnál és Illés Emilia Judit fia Egon, Nándor, Alfonz, Ákos, r. kath. — Vinglmann Antal kisbirtokos és Jung Terézia leánya Katalin, r. kath.

Halálozás.

Springer Mihály cseléd 71 éves, r. kath. — Horváth József népzenész 24 éves, r. kath. — Reisz Hermin 2 éves, izr. — Micsky Piroska állami iskolai tanitónő 20 éves, r. kath. — Nagy Erzsébet 4 hónapos, r. kath. — Nemes Imre 4 hónapos, r. kath. — Kerényi Mária magánzó 55 éves, r. kath. — Özy. Jeszenszky Jánosné Kötél Mária napszámosnő 63 éves, r. kath. — Nyári János népzenész 78 éves, r. kath.

Házasság

a hét folyamán nem köttetett.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22

Foghuzás ● Műfogak ● Fogtömés

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, Gizella-tér 2.) hirdetései.

A czégnél eladó:

Árpád-utca 2. sz. ház 4200 koronáért. Nov. 1-én átvehető.

Báthory-utcában egy ház 2 szoba, konyha, 210 □-öl kerttel 16 ezer koronáért. Nov. 1-én átvehető.

3 iróasztal, 1 álló iróasztal, 1 iratszekrény, — decimal mérleg 300, 400 és 750 kgr.-ig sullyal, — 1 szelelő rosta, — 1 Backer-rosta, — 7 1/2 méter gummicső fecskendővel, — 2 vastaliga, — fujtató összes felszereléssel.

—

1200 □-öl szőllő, 2 szoba, 2 konyha, italmérési joggal felruházva, eladó.

Cserhát-utca 6. sz. ház 2 utcai szoba, előszoba, hozzávaló helyiségekkel eladó.

Jeruzsálemhegyen egy ház 3 szoba, konyha, veranda, kert, villanyvilágitással és vizvezetékkel, eladó.

Buhim-utcában 5 szoba, 2 konyha, fürdőszoba, 2 kamra, villany, vizvezeték, jó karban levő kerttel eladó.

9000 □-öl birtok, 2 hold szőllővel, szántó kaszáló, 3 épület kuttal, terméssel vagy anélkül eladó. Mult évi termés 45 hektoliter bort adott.

Almádiban 2500 □-öl szőllő villával eladó.

1 hold szőllő, 1180 □-öl, villaépülettel eladó.

Grammofon 10 lemezzel 240 koronáért eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes felszereléssel, házzal eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel *azonnal átvehető.*

Gazdálkodónak alkalmas ház 3 és 2 szoba, 2 konyha, istállók, félszer, disznóólak, nagy udvar, bent a városban jutányosan eladó.

Sárkuta mellett szép birtok: 9 hold gyümölcsös szőllővel, lucernással, 3 szoba, konyha, 2 pince, 6 állatra istálló, pajta és disznószállással jutányosan eladó.

Almádiban 1800 □-öl szőllő, 2 szoba, konyha, verandás birtok kuttal, idei terméssel, felszereléssel hamarosan eladó.

Irógép és Wertheim-szekrény megvételre kerestetik.

Mosoda jóforgalmu, teljes felszereléssel, festészeti anyaggal *sürgősen eladó.*

Kőkép-utcában egy ház, mely áll 5 szoba, 3 konyha, 2 előszoba, 2 pince, 4 kamra s nagy udvarral sürgősen eladó.

Hosszu-utcában nagy területen álló 5 szoba, 2 konyha, cselédszoba 2 nagy műhely, 1 raktár, 2 félszer és pincéből álló jó karban levő ház eladó. Vizvezeték, villany bevezetve.

Talajmüvelő részv.-társasági, Veszprémi és Veszprémmegyei takarékpénztári részvények vételre kerestetnek.

Egy modern ház

4 lakással, egy különálló műhelyépület, gyümölcsös és konyhakerttel s 1 hold termőfölddel ZIRCZEN, Deák Ferenc-utca 196. sz., családi okok miatt eladó. Bővebbet özv. WETZL JÁNOSNÉ Zircz.

Vessünk

tarlórépát!

A nagy takarmány- és élelemhiány pótlására legalkalmasabb a tarlórépa. Ez **évben aratott, saját termésü, hazai fajta, nagy, kerek, fehér, garantált, csiraképes és teljesen tiszta,** minden idegen magtól mentes tarlórépamagot ajánlok tisztelt gazdatársaimnak vetési célra.

Kilónkint 120 korona

árban utánvéttel. — 70—100 kg. és feljebb jelentékenyen olcsóbb. Csomagolást önköltségen számitom. Megrendeléseket kér:

Sárdy Vilmos számtartó,

Csertő. — Utolsó posta Szigetvár (Somogy megye).

Uj és használt **fegyvereket,** **pisztolyokat** ad és vesz, javitásokat elfogad **Szemerey János** fegyverkereskedő, Veszprém

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy

KALAPOS-

● üzletemet ●

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom **férfi- és női kalapok** javitását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot

kisebb-nagyobb tételekben;

továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek
Rajzszerek
Papirok
s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.
Rákóczi-tér 3. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat Veszprém-egyházmegyei főbizományosa.

Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak, illetve általa beszerezhetők.

Könyvkereskedés ● Könyvkötészet

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,
a „Korona"-szálloda átellenében.

Készitek a szakmámba vágó mindenféle munkát. Használt ruhákat becserélek és azokat kijavitva, ismét eladom. Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenntartott jóhirü VARRÓGÉP-ÜZLETET gépekkel és alkatrészekkel együtt átvettem és azokat tovább árusitom. — Használt gépeket becserélek, javitásokat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy hosszabb időre használatra kikölcsönzök.

Veszek

árajanlattal:
füstölt szalonnát, és sonkát, mézet, sárgaviaszt, almát s egyéb gyümölcsöt, befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészitő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen uj orgonák épitését a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. ORGONÁK átalakitását és hangolását jutányos árban számitom. Iskolák részére HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben készitek. ZONGORÁK javitását és hangolását ugy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközlök.

Most kapható!

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likőrök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Déligyümölcsök
Konzervek

Friss töltésü Ásványvizek
Tea, Ecet, Gyufa
„Haj" védjegyü Ruhafestékek
A legmegbizhatóbb
Mauthner-féle magvak
Fegyverek és vadászati cikkek
16-os Lancaster-töltények.
Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan elintéztetnek.

PUNKA F.

füszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek kereskedése VESZPRÉM Gizella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számu ház
szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 félszer és 2 udvar. — Az utcafelőli lakás bolthelyiséggé is átalakitható. — Bővebb felvilágositás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

füszer-, csemege-, bor- és ásványvizkereskedő
VESZPRÉM.
Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők, Likőrök, Cognac, Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök, Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok, Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyentisztelt közönséget értesiteni, hogy Veszprémben, Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint uj parketta lerakást, régi parketta feltisztitást. Vidékre levélbeni meghivásra személyesen megjelenek, vagy kivánatra árajánlattal szolgálok.

Mindenféle régi butorokat veszek és eladok, valamint régi butorok átjavitását is elvállalom.

A m. t. közönség szives pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

● parkettázó mester ●

Veszprém, Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában. Kiadótulajdonos a Veszprém-Egyházmegyei Könyvnyomda.